

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Atatürk Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim öğretim ve sınavlara ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik, bilimsel hazırlık programı, özel öğrenci ve benzeri programlara ilişkin öğrenci kabulü, ders plan ve programları, sınavlar, tez, diploma ve bunların gerektirdiği faaliyetlerin düzenlenmesi ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AGNO: Ağırlıklı Genel Not Ortalamasını,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim/Anasanat dalı: İlgili enstitü anabilim/anasanat dalını,
- d) Danışman: Öğrenciye ders, seminer, tez ve benzeri çalışmalarında rehberlik eden öğretim üyesini,
- e) Enstitü: Atatürk Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim öğretim yapan enstitüleri,
- f) Enstitü Kurulu: İlgili enstitü kurulunu,
- g) Enstitü Yönetim Kurulu: İlgili enstitü yönetim kurulunu,
- ğ) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- h) KPDS/ÜDS eşdeğeri sınavlar: Yükseköğretim Kurulu yetkili kurullarınca KPDS, ÜDS ve YDS'ye eşdeğer kabul edilen sınavları,
- ı) Rektör: Atatürk Üniversitesi Rektörünü,
- i) Senato: Atatürk Üniversitesi Senatosunu,
- j) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,
- k) Uygulama esasları: İlgili enstitü için Senato tarafından onaylanmış uygulama esaslarını,
- l) Üniversite: Atatürk Üniversitesini,
- m) Yarıyıl süresi: Bir yarıyıla ait ders kayıt başlangıç tarihi ile takip eden yarıyıl ders kayıt başlangıç tarihi arasındaki süreyi,
- n) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- o) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programların Açılması, Kontenjanların Belirlenmesi,
Programlara Başvuru, Kayıt ve Kabul Şartları

Lisansüstü program açma teklifleri

MADDE 5 – (1) Lisansüstü programlar enstitülerin anabilim/anasanat dalları; ilgili fakültelerin bölüm, anabilim/anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür. Lisansüstü programlar ilgili mevzuat hükümlerine göre açılır.

(2) Açılan programlar enstitü anabilim/anasanat dalları ile aynı adları taşır. Ancak, ilgili enstitünün teklifi, Senatonun kararı ve YÖK onayı ile o enstitü anabilim/anasanat dallarından değişik bir ad taşıyan disiplinlerarası lisansüstü programlar ve aynı usule tabi olmak kaydıyla, yurtiçi ve/veya yurtdışındaki üniversiteler ile ortak lisansüstü programlar da açılabilir.

(3) Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 6 – (1) Lisansüstü programlara hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği, Üniversitelerarası Kurul kararı ile belirlenir. Belirlenen bu programlar dışında öğrenci kabulüne ilgili enstitü kurulu karar verir.

(2) Öğrenci kontenjanları ve kontenjanlarla ilgili özel şartlar, ilgili enstitünün uygulama esaslarına göre, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca hazırlanır, enstitü kurulunda görüşülüp karara bağlanarak, Rektör oluru ile ilan edilir. Söz konusu ilan her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilebilir.

(3) Öğrenci alınacak lisansüstü programlar, başvuru şartları, son başvuru tarihi, istenilen belgeler ve diğer hususlar Üniversitenin internet sitesinden duyurulur.

Yüksek lisans programına başvuru şartları ve değerlendirme

MADDE 7 – (1) Tezli veya tezsiz yüksek lisans programına başvurular ve başvuruların değerlendirilme işlemleri, ilgili enstitü müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yürütülür.

* Bu Yönetmelik, 11 Temmuz 2013 gün ve 28704 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

(2) Başvurular, başvuru ilanında belirtilen belgelerle başvuru süresi içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yapılır. Başvuru için istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(3) Öğrencinin herhangi bir anabilim/anasanat dalında tezli yüksek lisans programına başvurabilmesi için; ilgili enstitü kurulunun belirlediği alanda lisans diplomasına ve programın ilgili olduğu puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olması gerekir. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuar ile ilişkili programlara müracaat edecek adaylarda ALES'e girmiş olma şartı aranmaz. Tezsiz yüksek lisans programlarına müracaat edecek adaylarda ALES puanı getirme şartı aranmaz. Tezsiz yüksek lisans programlarına müracaat eden adaylar, lisans mezuniyet not ortalamasına göre program sıralamasına dahil edilirler.

(4) Yüksek lisans programlarına başvuran adaylar; ilgili anabilim dalının ALES puanının % 60'ı ile lisans AGNO'sunun % 40'ünün toplamı en az 55 olmak şartı ile ve en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere sıralanır, ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

(5) Güzel sanatlar eğitimi anabilim dallarında; ALES puanının % 50'si, lisans AGNO'sunun % 30'u, yeterlik sınav notunun % 20'si alınarak toplanır. Bu toplamın 55'ten az olmaması gerekir. Adaylar, en yüksek puandan başlamak üzere ilgili anabilim/anasanat dalı için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

(6) Güzel Sanatlar Fakültesi anasanat dalları yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde adayların, dosya incelemesi şeklinde yapılan yeterlik sınavı notunun % 60'ı, lisans AGNO'sunun % 40'ünün toplamı en az 55 olmak şartı ile ilgili programın sıralamasına dâhil edilirler.

Doktora programına başvuru şartları ve değerlendirme

MADDE 8 – (1) Doktora programına başvurular ve başvuruların değerlendirilme işlemleri ilgili enstitü müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(2) Başvurular, ilanda belirtilen belgelerle başvuru süresi içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yapılır. Başvuru için istenen belgelerin aslı veya enstitü onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(3) Doktora programına başvurabilmek için adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Diş Hekimliği, Veteriner ve benzeri fakülte diplomasına, Eczacılık ve Fen Fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine sahip olup, ilgili mevzuat hükümleri ve yetkili kurum tarafından belirlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları gerekir.

(4) Yüksek lisans diplomasıyla başvuranların, programın puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olmaları şartı aranır. ALES puanı olarak Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eşdeğer puanlar kabul edilir. Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuarlarla ilgili lisansüstü programlara öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(5) Doktora programına öğrenci kabulünde adayların anadilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinin birinden merkezî yabancı dil sınavından en az 55 puan veya ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan almaları gerekir.

(6) Dört yıllık lisans diploması ile doktora programına başvurabilmek için, ilgili ALES puanının en az 85 puan olması şartı aranır. Bu adayların, lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Ayrıca, ALES puanının %60'ı ile lisans mezuniyet notunun %30'u ve mülakat notunun %10'unun toplamının 100 üzerinden en az 90 puan olması şartı ile programın yerleştirme sıralamasına dahil edilirler.

(7) Doktora programına tezli yüksek lisans derecesiyle başvuracak olan T.C. uyruklarının doktora programına kabulünde ALES puanının %60'ı, yüksek lisans mezuniyet notunun %30'u ve mülakat notunun %10'unun toplamının en az 65 puan olması şartı ile ilgili programın yerleştirme sıralamasına dâhil edilirler.

(8) Tıp Fakültesi mezunu olup, temel tıp bilimleri doktora programlarına başvuran adaylardan sayısal ALES veya TUS puanı belgelerinden biri istenir. TUS puanı ile başvuranların en az 50 temel tıp puanı almış olması gerekir.

(9) Doktora müracaatta oluşturulan mülakat jürisi ilanda belirtilen tarih, saat ve yerde toplanır. Zorunlu hâller dışında değerlendirme ve seçme işlemleri aynı gün içinde tamamlanır. Jüri üyeleri tarafından imzalanan liste ve 1-100 arasında verilen puanlar bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitü müdürlüğüne sunulur.

Sanatta yeterlik programlarına başvuru ve kabul şartları

MADDE 9 – (1) Sanatta yeterlik programlarına başvurular ve başvuruların değerlendirilme işlemleri ilgili enstitü müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(2) Başvurular, ilanda belirtilen belgelerle başvuru süresi içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yapılır. Başvuru için istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve anadilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinin birinden merkezî yabancı dil sınavından en az 55 puan veya ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan almaları gerekir.

(4) İlgili enstitü bünyesinde yürütülen sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için ALES'e girmiş olma şartı aranmaz.

(5) Dört yıllık lisans diploması ile sanatta yeterlilik çalışmalarına başvurabilmek için adayların, lisans mezuniyet not ortalamasının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Ayrıca, dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlilik sınav notunun %60'ı ile lisans mezuniyet notunun %30'u ve mülakat notunun %10'unun toplamının 100 üzerinden en az 90 puan olması gerekir.

(6) Sanatta yeterlik programına, yüksek lisans diploması ile başvuracak olan T.C. uyruklarının programa kabulünde dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlik sınav notunun %60'ı, yüksek lisans mezuniyet notunun %30'u ve mülakat notunun %10'unun toplamının en az 65 puan olması şartı ile ilgili programın yerleştirme sıralamasına dâhil edilirler.

Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvuru ve kabul şartları

MADDE 10 – (1) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için Tıp Fakültesi mezunlarının; lisans diplomasına ve en az 50 temel tıp puanına veya en az 55 ALES sayısal puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Tıp Fakültesi mezunu olmayanların Dış Hekimliği, Eczacılık ve Veteriner Fakültesi lisans diplomasına, diğer fakülte ve yüksekökol mezunlarının yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve sayısal ALES puanlarının en az 55 olması gerekir. Tıp fakültesi dışındaki diğer fakülte veya yüksekökol mezunlarından yüksek lisans derecesiyle doktora başvuracak olan T.C. uyrukluların doktora programlarına kabulünde ALES puanının %60'ı, yüksek lisans mezuniyet notunun %30'u ve mülakat notunun %10'unun toplamının en az 65 puan olması şartı ile ilgili programın yerleştirme sıralamasına dâhil edilirler.

(3) Temel tıp puanı; TUS'un temel tıp bilimleri testi 1 inci bölümünden elde edilen standart puanın %70'i ile klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın %30'unun toplanmasıyla elde edilir.

(4) Tıp Fakültesi mezunu olup temel tıp puanı ile başvuran öğrenciler, temel tıp puanının %50'si ve mezuniyet not ortalamasının %50'sinin toplamının en az 50 olması; sayısal ALES puanı ile başvuran öğrenciler ise, ALES puanının %60'ı ile mezuniyet not ortalamasının %40'ünün toplamının en az 65 puan olması şartı ile ilgili programın yerleştirme sıralamasına dâhil edilirler. Her iki başvuru için ayrı kontenjanlar verilir.

(5) Dört yıllık lisans diploması ile doktora programına başvurabilmek için, ilgili sayısal ALES puanının en az 85 puan olması şartı aranır. Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Ayrıca, sayısal ALES puanının %60'ı ile lisans mezuniyet notunun %40'ünün toplamının 100 üzerinden en az 90 puan olması gerekir.

(6) Temel Tıp Bilimlerinde doktora programına öğrenci kabulünde adayların ana dilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinin birinden merkezî yabancı dil sınavından en az 55 puan veya ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan almaları gerekir.

Yabancı uyruklu adaylarla yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara kabul şartları

MADDE 11 – (1) Yabancı uyruklu adaylar; YÖK kararlarında belirtilen esaslar çerçevesinde, lisansüstü programlara kabul edilirler. Adayların başvuru işlemleri ilgili enstitü müdürlüğü tarafından yürütülür.

(2) Yabancı uyruklu adaylarla yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara başvurularında;

a) Yüksek lisans programlarına başvuracak adayların, ilgili anabilim/anasanat dalında YÖK tarafından denkliği tanınan bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

b) Doktora programlarına başvuracak adayların ana dilleri dışında İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince, Japonca, Farsça dillerinin birinden merkezî yabancı dil sınavından en az 55 puan veya ÖSYM Yönetim Kurulu tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan almaları gerekir.

c) Yurtdışında ikamet eden Türk uyruklu adaylarda ilgili ALES puanının en az 55 puan olması şartı aranır.

(3) Yabancı dille veya yabancı dilde eğitim yapan lisansüstü programlar hariç, yabancı uyruklu öğrencilerin programa kesin kayıt hakkı kazanabilmeleri için, ilgili enstitü yönetim kurulunun belirlediği üç kişilik jüri veya Rektörlüğün uygun göreceği birim tarafından yapılacak Türkçe dil sınavından 100 üzerinden en az 70 puan alınması gerekir. Sınavda başarısız olan öğrenciler, Türkçe öğrenmek için bir yıl izinli sayılır. Bir yıl içinde aynı şekilde yapılacak Türkçe dil sınavında da başarılı olamayan öğrencilerin yüksek lisans ve doktora programlarına kaydı yapılmaz. İlgili enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen Türkçe başarı belgesine sahip adaylar Türkçe dil sınavından muaf sayılır.

(4) Yabancı uyruklu adayların lisans veya yüksek lisans diplomalarının denkliğinde YÖK tarafından alınan kararlar uygulanır. Bu kararlara aykırı bir durumun belirlenmesi halinde programa devam eden öğrencilerin ilişkileri kesilir, mezun olanların da diplomaları iptal edilir.

(5) Yabancı uyruklu öğrenciler, ilgili anabilim/anasanat dalının görüşü doğrultusunda bilimsel hazırlık programına tabi tutulabilir.

(6) Kayıt hakkı kazanan yabancı uyruklu öğrencilerin geçici kayıtları ilgili enstitüye yapılır ve öğrencilik işlemleri başlatılır. Bu öğrencilerin mezun oldukları yüksek öğretim kurumunun YÖK tarafından denkliği kabul edildikten sonra kesin kayıtları yapılır, aksi takdirde adayların ilgili enstitü ile ilişkileri kesilir.

(7) Yabancı uyruklu öğrencilerin lisansüstü programlara kabulünde ALES puanı şartı aranmaz.

(8) Yabancı uyruklu adayların eğitim dili Türkçe olan lisansüstü programlara başvurularının değerlendirilmesinde, adaylar yüksek lisans programları için lisans mezuniyet notunun, doktora programları için ise yüksek lisans mezuniyet notunun %70'i, Türkçe dil sınav notunun %30'u dikkate alınarak ilgili programın sıralamasına dâhil edilirler. Türkçe dil sınavından 70 ve üzeri puan alanlar programa devam ederler, 69 ve daha düşük puan alanlar Türkçe dil eğitimi hazırlık programına tabi tutulurlar.

(9) Yabancı uyruklu adayların eğitim dili İngilizce olan lisansüstü programlara başvurularının değerlendirilmesinde adaylar, yüksek lisans programları için lisans mezuniyet notunun, doktora programları için ise yüksek lisans mezuniyet notunun %70'i ile yabancı dil sınav notunun %30'u dikkate alınarak ilgili programın sıralamasına dâhil edilirler. Bu programa başvuran adayların YDS veya eş değer sınavlardan en az 65 puana sahip olması şartı aranır.

Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlar

MADDE 12 – (1) Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlara öğrenci kabulü, değerlendirme ve verilecek diplomalara ilişkin usul ve esaslar ile bu programların asgari müşterek dersleri ve uygulamaları ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

Öğretim elemanı yetiştirilmesi

MADDE 13 – (1) Yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine alınan araştırma görevlileri, 2547 sayılı Kanuna göre YÖK'ün belirleyeceği şartlara uygun olarak, buldukları üniversitenin teklifi ile yeniden değerlendirme veya sınav yapılmasına gerek kalmadan lisansüstü eğitime ek kontenjanlı olarak kabul edilebilirler. Bu adayların kabulünde bu Yönetmelikte yer alan asgari başvuru şartları aranır. İlgili anabilim/anasanat dalının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu kararı ile aday programa yerleştirilir.

(2) Söz konusu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün bilimsel araştırma birimleri bütçesinden ve/veya buldukları üniversitelerde bu amaca özel olarak tahsis edilmiş projelerden desteklenir.

Yabancı dil hazırlık sınıfına öğrenci kabulü

MADDE 14 – (1) Enstitülerde yabancı dil hazırlık sınıfı, Atatürk Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından yürütülür. Yabancı dil hazırlık sınıfına kayıtlı enstitü öğrencilerinin; kayıt, eğitim-öğretim, başarı ve muafiyet gibi işlemleri ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

(2) Tezli yüksek lisans programlarını kazanan öğrenciler, kabul edildikleri programda yabancı dil hazırlık sınıfının zorunlu olması durumunda, muaf olanlar hariç, yabancı dil hazırlık sınıfına kayıt yaptırmak ve devam etmek zorundadırlar.

(3) Tezli ve tezsiz yüksek lisans öğrencileri, isteğe bağlı yabancı dil hazırlık sınıfına kayıt yaptırabilir. Bu durumdaki öğrenciler, bir yıllık

yabancı dil hazırlık sınıfı süresi tamamlanmadan yerleştirildikleri programa devam edemezler.

(4) Yabancı dil hazırlık sınıfına kayıtlı öğrenciler, eşzamanlı olarak yüksek lisans, ders, seminer, tez gibi çalışmalarını yürütemezler.

Lisans ve yüksek lisans not ortalamalarının dönüştürülmesi

MADDE 15 – (1) Lisansüstü öğrenci alımlarında dörtlük sistemdeki notların yüzlük sistemdeki karşılıkları YÖK'ün not dönüşüm tablosuna göre yapılır.

Bilimsel hazırlık programı

MADDE 16 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla ilgili anabilim dalının teklifi, enstitü yönetim kurulu kararı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programına;

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan adaylar,

b) Lisans derecesini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları,

c) Lisans veya yüksek lisans derecelerini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora adayları,

ç) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olan adaylar kabul edilir.

(3) Bilimsel hazırlık programına bu Yönetmeliğin 7, 8, 9 ve 10 uncu maddelerine göre öğrenci kabul edilir.

(4) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir. Bilimsel hazırlık programı en az on iki, en fazla otuz kredilik ders yükünden oluşur.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma şartları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar ilgili enstitünün uygulama esaslarına göre yürütülür.

(6) Bilimsel hazırlık programında azami süre bir akademik takvim yılıdır. Ancak öğrenciler, devamsız veya başarısız oldukları dersleri tekrar almak zorundadır. Bu programda geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(7) Bilimsel hazırlık sınıfı öğrencileri yaz okulundan ders alabilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 17 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu olup, belirli bir konuda bilgisini arttırmak isteyenler, ilgili anabilim dalı başkanlığının olumlu görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Ancak, öğrenciler derse devam, sınav, disiplin ve benzeri yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

(3) Üniversitede özel öğrencilik statüsünde alınan derslerin kredileri, öğrencilik hakkı kazandığı programın derslerinin kredilerine sayılabilir. Sayılan bir dersler, en fazla zorunlu kredi sayısının yarısından fazlası olamaz. Hangi derslerin sayılacağı, anabilim dalı başkanlığının görüşü alınarak, Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

(4) Özel öğrenciler ile ilgili diğer hususlar enstitülerin uygulama esaslarında belirlenir.

(5) Özel öğrencilerden Üniversite Yönetim Kurulunca kredi/saat başına belirlenen ücret alınır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 18 – (1) Üniversitede veya diğer bir yükseköğretim kurumunda, eşdeğer bir lisansüstü programda en az bir yarıyıl okumuş ve almış olduğu tüm dersleri başarı ile tamamlamış öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Doktora tez önerisi kabul edilmiş olan öğrenciler yatay geçiş yapamazlar.

(3) Yatay geçiş için başvuruların en geç yarıyıl başlangıcından on gün öncesine kadar ilgili enstitü müdürlüğüne yapılması zorunludur.

(4) Yatay geçiş yoluyla alınacak öğrenci sayıları ilgili anabilim/anasanat dallarının görüşleri alınarak ilgili enstitü kurulunda belirlenir ve yarıyıl başlamadan önce ilan edilir.

(5) Yatay geçiş için başvuran öğrencinin not dökümü ve ders içerikleri, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından değerlendirilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı gerekli görmesi halinde ilgili öğrencinin müracaat ettiği programa intibakı için ek dersler almasını önerebilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

Lisansüstü programlara kesin kayıt

MADDE 19 – (1) Programlara kayıt yaptırmaya hak kazanan asil ve yedek adayların listesi, ilgili enstitü tarafından kayıt tarihleri ile birlikte ilan edilir.

(2) Kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan adayların kayıtları, ilan edilen tarihlerde, adaylar tarafından bizzat yaptırılır. Ancak, haklı ve geçerli mazeretleri sebebiyle bizzat başvuramayan adaylar, belirledikleri vekilleri aracılığı ile kayıt süresi içerisinde kayıt yaptırabilir. Belirlenen kayıt tarihlerinde kayıt yaptırmayan adaylar kayıt hakkından vazgeçmiş sayılırlar. Bu adayların yerine yedek listedeki sıralamaya göre yerleştirme yapılır.

(3) Eksik belge ile kesin kayıt yapılmaz.

(4) Kesin kaydını yaptıran öğrencinin sunduğu belge ve bilgilerin doğru olmadığı belirlenmesi durumunda, hangi yarıyıldayla olduğuna bakılmadan enstitüdeki kaydı ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile iptal edilir. Söz konusu öğrencinin mezun olması halinde kendisine verilmiş olan tüm belgeler, diploma dâhil iptal edilir ve hakkında kanuni işlem yapılır.

Lisansüstü programlara dönem kaydı

MADDE 20 – (1) Öğrenciler, her yarıyıldayla ilgili mevzuat hükümlerine göre alınacak öğrenci katkı payını yatırarak alacakları dersler veya yapacakları seminer ve tez gibi çalışmalar için dönem kaydı yaptırmak zorundadır. İlgili mevzuat hükümlerine bağlı olarak katkı payı yatırarak öğrencilerden, süresi içinde katkı payını ödemeyenler ve mazeretleri ilgili birim yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için ders kaydı yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ders kayıt işlemlerinin öğrenci bilgi sistemi üzerinden yapılması ve ders kayıt formu öğrenciler tarafından danışmana onaylatılması ve ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilmesi gerekmektedir.

(2) Mazeretleri ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edilen öğrenciler dönem kayıtlarını belirledikleri vekilleri tarafından da

yaptırabilirler.

(3) Dönem ve/veya ders kayıtları, her yıl Senato tarafından onaylanan akademik takvime göre yapılır.

(4) Öğrenciler, ders kayıtlarını takip eden iki hafta içinde kayıt yaptırdıkları dersi/dersleri danışman onayı ile bırakabilir veya yeni dersler alabilirler.

(5) Kayıt süresi içerisinde dönem kaydını yaptırmayan öğrenciler, o yarıyıl devam etme hakkını kaybetmiş olur. Kaybedilen yarıyıl öğrenim süresinden sayılır. Dönem kaydı yapılmadan derslere devam edilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dersler, Sınavlar, Değerlendirme ve Başarı

Dersler

MADDE 21 – (1) Lisansüstü programlarda dersler; ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı tarafından zorunlu ve seçmeli dersler ile kredisiz dersler şeklinde düzenlenebilir.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamı olup, uzmanlık alan dersi hariç, diğer dersler için 4 krediden fazla olamaz.

(3) Tezli lisansüstü programlarda bir öğrencinin bir yarıyıl için alabileceği azami kredi saati, uzmanlık alan dersi hariç, on beş kredi saattir.

(4) Uzmanlık alan dersi; haftalık 5 kredi saat olup, öğretim üyesinin danışman olarak atandığı yarıyıldan başlar, yarıyıl ve yaz tatilleri de dâhil olmak üzere kesintisiz olarak öğrencinin öğrenim süresinin bitimine kadar devam eder. Uzmanlık alan dersi, yabancı uyruklu öğrenci kabulünde öğrenci sayısına bakılmaksızın 5 kredi saatlik uzmanlık alan dersine ilave olarak 3 kredi saat eklenerek 8 kredi saat olarak uygulanır.

(5) Uzmanlık alan dersi kredi hesaplanmasında ve asgari ders sayısında dikkate alınmaz, bu dersler AKTS hesabında dikkate alınır.

(6) Lisansüstü derslerle ilgili diğer düzenlemeler ilgili enstitünün uygulama esasları ile belirlenir.

Derslere devam

MADDE 22 – (1) Lisansüstü programlarda alınan derslerden sınava girebilmek için %70 devam şartı aranır.

(2) Devam yükümlülüğü, dersi veren öğretim üyesi tarafından takip edilir ve ilgili anabilim dalı ile enstitü müdürlüğü tarafından denetlenir.

Sınavlar

MADDE 23 – (1) Sınavlar; kısa süreli sınav, ara sınavı, yarıyıl sonu sınavı, mazeret sınavı, muafiyet sınavı ve bütünleme sınavlarından oluşur.

(2) Sınavlar; yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir. Özellik gösteren dersler/uygulamalar için sınavlar en az üç öğretim üyesi tarafından sözlü ve uygulamalı da yapılabilir. Sınavların türleri, ilgili yarıyılın ilk iki haftası içerisinde duyurulur.

(3) Her ders için en az bir ara sınav yapılır.

(4) Ara sınavların süresi bir ders saati, yarıyıl sonu sınavı ile bütünleme sınavlarının süresi iki ders saattir.

(5) İlgili enstitü yönetim kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, ara sınavlara ve bütünleme sınavlarına giremeyen lisansüstü öğrencilere, enstitü yönetim kurulunca mazeret sınav hakkı verilir. Kısa süreli sınavlar ile yarıyıl sonu sınavları için mazeret sınav hakkı verilmez.

(6) Yeterlilik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen ilkelere göre uygulanır.

Sınavlarda değerlendirme ve başarı

MADDE 24 – (1) Ders başarısının tespitine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir.

b) Örgün lisansüstü programlarda, başarı notu, ara sınav not ortalamasının % 40'ı ile yarıyıl sonu sınavı veya bütünleme sınavının % 60'ının toplamı alınarak hesaplanır. Uzaktan eğitimle yürütülen lisansüstü programlarda ise başarı notu, ara sınav not ortalamasının % 20'si ile yarıyıl sonu sınavı veya bütünleme sınavının % 80'inin toplamı alınarak hesaplanır.

c) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarında başarı notu, 100 puan üzerinden en az 65 puan; doktora ve sanatta yeterlik programlarında ise 100 puan üzerinden en az 75 puandır.

ç) 100 puan üzerinden alınan başarı notunun harf notu ve dörtlük sistem karşılıkları aşağıdaki tabloda belirtildiği gibidir:

1) Tablo – 1

Başarı Notunun Harf Notu ve Dörtlük Sisteme Çevrim Tablosu

Harf Notu	Katsayısı	Başarı Notu
AA	4,00	90 – 100
BA	3,50	85 – 89
BB	3,00	80 – 84
CB	2,50	75 – 79
CC	2,00	65 – 74
FF	0,00	0 – 64

2) G (Geçer) Kredisiz dersler, uzmanlık alan dersi, seminer ve tez çalışmasının başarı ile tamamlanması halinde kullanılır.

3) M (Muaf) Yatay geçişle gelen öğrencilerin önceki programlarında başarılı oldukları veya daha önce başka bir lisansüstü programa kayıtlı iken alıp başardıkları ders/derslerden ilgili yönetim kurulu kararı ile muaf tutuldukları durumda kullanılır.

4) D (Devamsız) Dersin devam yükümlüğüne ilişkin şartların yerine getirilmemesi durumunda kullanılır. FF notu olarak değerlendirilir.

5) K (Kalır) Kredisiz dersler, uzmanlık alan dersi, seminer ve tez çalışmasının başarısızlığı durumu için kullanılır.

6) E (Eksik Not) Mazeret hakkı verilen sınav için verilen nottur. Mazeret sona erdiğinde verilen hakla başarılamaması durumunda E notu, K veya FF notuna dönüşür.

d) Başarı notu (G),(M),(K) ile takdir edilen dersler not ortalaması hesaplamasında değerlendirmeye alınmaz.

Sınavlarda kopya

MADDE 25 – (1) Sınav esnasında veya sınav evrakının incelenmesi sırasında kopya yaptığı, kopya yaptırdığı veya kopya yapılmasına yardım ettiği tespit edilen öğrenci o sınavdan sıfır (0) almış sayılır. Bu öğrenciler hakkında ayrıca ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Notların ilanı

MADDE 26 – (1) Öğretim üyeleri, lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçlarını, sınav evrakı ve protokolünü yarıyıl sonu sınavlarının tamamlanmasını takip eden en geç on beş gün içinde anabilim/anasanat dalı başkanları aracılığı ile ilgili enstitü müdürlüğüne gönderir.

(2) Ara sınav ve kısa sınav notları ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilan edilir.

(3) Yarıyıl sonu/yıl sonu ders notları, tez, seminer, yeterlik gibi her türlü çalışmaların başarı durumu, ilgili enstitü müdürlüğüne ulaştırılması ve onayı ile kesinleşir; öğrenci işleri otomasyon programında veya duyuru panolarında ilan edilir.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 27 – (1) Öğrenciler, her türlü sınav sonuçlarının ilan edilmesinden itibaren en geç beş iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüğüne dilekçe ile başvurarak sınav evrakının ve/veya başarı notunun incelenmesini isteyebilir.

(2) Enstitü yönetimi bu sınav evrakını ve/veya başarı notunu, maddi hata yönünden ilgili öğretim üyesine yeniden inceletebilir. Sınav evrakı ve/veya başarı notunda, ilgili öğretim üyesi tarafından maddi bir hata tespit edilirse, bu hata ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile düzeltilir ve verilen karar, başvuru tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde öğrenciye bildirilir.

Ders tekrarı

MADDE 28 – (1) Kayıt yaptırılan derslerin başarılmaması zorunludur.

(2) Derslerden başarısız olan öğrenciler, başarısız oldukları dersleri açıldıkları ilk yarıyıldaki tekrarlamak zorundadır. Öğrenciler, bu derslerin en geç müteakip iki yarıyıl içerisinde açılmaması durumunda, danışman ve ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan eşdeğer dersleri alırlar.

(3) Ders tekrarı veya eşdeğer dersten başarısızlık hâlinde öğrenciler, başarısız oldukları dersleri tekrar almak ve başarmak zorundadır.

(4) Öğrenciler, genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri bir kez tekrarlayabilir. Başarı ortalaması hesabında tekrarlanan dersler için öğrencinin aldığı en son not geçerlidir.

(5) Öğrenciler, not ortalamasını yükseltmek için tekrar ettikleri derslerden başarısız olmaları halinde bu dersleri tekrar almak ve başarmak zorundadırlar.

Ders başarı ortalaması

MADDE 29 – (1) Öğrencinin aldığı tüm notlar not döküm belgesine işlenir.

(2) Öğrencinin başarı durumu; yüzlük ve/veya dörtlük sistemlere göre AGNO olarak hesaplanır. AGNO; öğrencinin lisansüstü programda öğrenimine başladığı andan itibaren, tamamlamış olduğu yarıyıl da dâhil olmak üzere, o güne kadar kayıt yaptırdığı her dersin kredi saatinin yüzlük sistemde o dersin başarı notu, dörtlük sistemde ise başarı notunun bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirtilen ağırlık katsayısı ile çarpılarak tamamının toplanmasından elde edilen sayının, toplam kredi saatine bölünmesi ile hesaplanır. Sonuç, virgülden sonra iki hane olacak şekilde yuvarlatılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Programın amacı ve kapsamı

MADDE 30 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak yeni bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam yirmi bir krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisizdir. Seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumu yapılır, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer enstitülerde veya yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir. Bu derslerin toplamı 9 kredi saatten fazla olamaz. Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi danışman tarafından lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Bu şekilde alınan dersler toplam kredi saatinden sayılır.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından yürütülür. Ancak, tez danışmanı atanmadığı veya bulunmadığı durumlarda bu işlemler ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından gerçekleştirilir.

Süre

MADDE 31 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Derslerini başarıyla tamamlayan öğrenci tezini en erken üçüncü yarıyıl final sınavlarının başlangıcında teslim edebilir.

(2) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, başarısız oldukları derslerden ve/veya seminerden başarılı olmak zorundadır.

(3) Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenciye danışmanı tarafından tez konusu verilir ve tez konusu en geç bir ay içerisinde ilgili enstitüye bildirilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez başlığı ve konusu değiştirilebilir.

(4) Danışman, tez çalışmasını her yarıyıl için başarılı veya başarısız olarak değerlendirir ve enstitüye protokolle ve/veya raporla bildirir.

(5) Kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla bitiren, ancak tez çalışmasını dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen öğrenciye, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(6) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tez danışmanı atanması

MADDE 32 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar, danışmanın belirleyeceği tez konusunu ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar ilgili enstitüye bildirir. Tez danışmanı önerisi, ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisi ile ikinci tez danışmanı atanır.

(2) Tez danışmanı, o anabilim/anasanat dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler ile doktoralı öğretim görevlilerinden; bunlar bulunmadığı veya sayıca yeterli olmadığı takdirde en yakın anabilim/anasanat dalındaki öğretim üyeleri ile o anabilim/anasanat dalındaki doktoralı öğretim görevlilerinden seçilir. İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile ikinci tez danışmanı yurt içi veya yurt dışında bulunan başka bir yükseköğretim kurumundan da atanabilir.

(3) Tez danışmanının başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi durumunda öğrenci ders safhasında ise yeni bir danışman atanır. Öğrenci, derslerini başarı ile tamamlamış ise danışmanın isteğine bağlı olarak danışmanlık görevi devam edebilir.

(4) Tez danışmanları, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürütür. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle ilgili enstitü müdürlüğünce tespiti halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.

(5) Öğrenci ve/veya tez danışmanının talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun uygun görmesi halinde öğrencinin tez danışmanı değiştirilebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 33 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, ilgili Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrenci danışmanı, biri ilgili anabilim/anasanat dalı öğretim üyesi, bir diğeri de enstitüye bağlı başka anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç asıl; birisi ilgili anabilim/anasanat dalından, diğeri de enstitüye bağlı başka anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek üyeden oluşur. İkinci tez danışmanı olan tezler için jüri beş asıl, iki yedek üyeden oluşur ve ikinci tez danışmanı da jüri üyesi olarak atanır. Ancak, o bilim dalı için yeterli jüri üyelerinin olmaması halinde, jüri üç kişiden oluşur ve ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Öğrenci, jüri üyelerine gönderilmek üzere beş adet, ikinci tez danışmanı olması durumunda yedi adet ciltlenmemiş tez örneğini ilgili enstitüye teslim etmek zorundadır.

(3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı öğretim üyelerine ve dinleyiciye açık olarak yapılır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tezin savunma süresi en az bir saat, en fazla iki saattir.

(4) Tez jürisinin oluşturulmasından, jürinin toplanmasına kadar geçen süreçle ilgili işlemler ilgili enstitünün uygulama esaslarına göre yürütülür.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir veya öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Yeni tez konusu verilen öğrenci yeni bir tez danışmanı atanmasını talep edebilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 34 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Programın amacı ve kapsamı

MADDE 35 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konuda bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı İkinci Lisansüstü Öğretimde de yürütülebilir. Bu program toplam otuz krediden az olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Uzaktan eğitim programlarında yeterlik sınavı uygulanmaz. Diğer tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. İkinci lisansüstü öğretim programlarında sadece tezsiz yüksek lisans eğitimi yürütülebilir. Bu programlarda doktora ve tezli yüksek

lisans eğitimi yapılamaz.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda, öğrenci ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşen üç kişilik bir jüri tarafından yeterlik sınavına alınır. Yeterlik sınavında, öğrencinin yüksek lisans çalışmalarını yaptığı bilim dalıyla ilgili temel bilgiler değerlendirilir. Yeterlik sınavı, en az bir saat, en çok iki saat olmak üzere sözlü olarak, öğretim üyelerine ve lisansüstü öğrencilere açık olarak yapılır. Jüri, öğrenciye bilim alanındaki bilgi düzeyini, araştırmaya eğilimini belirleyecek şekilde sorular sorar. Sınav sonunda, jüri oy birliği/oy çokluğu ile kabul veya ret kararı verir. Sonuç, jüri başkanınca açıklanır. Sınavda başarısız olan öğrenci en erken iki, en geç altı ay içerisinde, aynı jüri tarafından yeterlik sınavına tabi tutulur. Tekrar başarısızlık hâlinde, öğrenci anabilim dalı önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile mevcut danışman veya yeni bir danışman ile çalışmalarına devam eder. Yeterlik sınavına ilişkin tutanak en geç üç gün içinde enstitüye gönderilir.

Danışman atanması

MADDE 36 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi belirlenir. Danışman öğretim üyesi, bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre belirlenir ve en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atanır.

Süre

MADDE 37 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenci yeterlik sınavına en erken üçüncü yarıyıl final sınavları döneminde girebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 38 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans veya uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirlenen asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, ilgili tezli yüksek lisans programına anabilim dalı başkanlığının kontenjan önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla en az bir yarıyılı başarı ile tamamlamış öğrenciler geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan derslerden anabilim dalı başkanlığınca uygun görülenler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır. Tezli yüksek lisans programındaki zorunlu ders kredisinin eksik kalması durumunda öğrenci anabilim dalı başkanlığının önereceği dersleri alarak kredilerini ve 30 uncu maddede belirtilen diğer çalışmalarını tamamlayabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Programın amacı ve kapsamı

MADDE 39 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

- Bilime yenilik getirme,
- Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir. Bu derslerin toplamı 9 kredi saatten fazla olamaz. Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi danışman tarafından yüksek lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, yüksek lisans derslerinden seçilebilir. Bu şekilde alınan dersler toplam kredi saatinden sayılır.

(4) Lisans dersleri doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları, ilgili enstitünün teklifi ile yurt içi ve yurt dışı entegre doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programlar, YÖK tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yürütülür.

Süre

MADDE 40 – (1) Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıldır. Derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan, tez önerisi kabul edilen ve tez çalışmasının gereklerini yerine getiren öğrencilerden, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler tezini en erken altıncı, lisans derecesi ile kabul edilenler tezini en erken sekizinci yarıyıl final sınavlarının başlangıcında teslim edebilirler. Tıpta uzmanlık eğitiminin yapıldığı programlarda doktora bitirme asgari süresi, tıpta uzmanlık eğitim süresinin asgari süresinden az olamaz. **Ayrıca öğrenci, tez önerisi kabul edildikten sonra en az iki dönem için başarılı tez çalışması ara raporu vermek zorundadır.**

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yıldır. Kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, başarısız oldukları derslerden başarılı olmak zorundadır.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterli sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen altı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuz yıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(4) Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla doktora tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 41 – (1) Enstitü yönetim kurulu, doktora yapacak her öğrenciye, anabilim dalı başkanlığının görüşünü de alarak bir danışman tayin eder. Danışman, ilgili enstitünün yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Öğrencinin danışmanı ilk yarıyılın başında atanabilir. Tez danışmanı atanıncaya kadar öğrencinin danışmanlığını ilgili anabilim dalı başkanı yürütür. Ancak tez danışmanının, en geç üçüncü yarıyılın başına kadar atanması zorunludur.

(2) Danışman o anabilim dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler; bunlar bulunmadığı veya sayıca yeterli olmadığı takdirde en yakın anabilim dalındaki profesör, doçent ve yardımcı doçentlerden seçilir. İkinci tez danışmanının en az doktora derecesine sahip olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile ikinci tez danışmanı yurt içi veya yurt dışında bulunan başka bir yükseköğretim kurumundan da atanabilir.

(3) Danışman, öğrencinin kabul edilmiş olduğu lisansüstü program için enstitü kurulu kararıyla belirlenmiş dersler arasından öğrencinin alacağı dersleri ve yapacağı uygulamaları belirler. Ders kayıt çizelgelerini, ders programlarını, ders belgelerini, sınav sonuçlarını, tespit edilen tez önerisini, tezini, ihtiyaç halinde izin, ek süre isteği gibi durumlarını zamanında enstitüye bildirir. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle ilgili enstitü müdürlüğünce tespiti halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.

(4) Tez danışmanının başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi durumunda öğrenci ders safhasında ise yeni bir danışman atanır. Öğrenci, derslerini başarı ile tamamlamış ise danışmanın isteğine bağlı olarak danışmanlık görevi devam edebilir.

(5) Öğrenci ve/veya tez danışmanının talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun uygun görmesi halinde öğrencinin tez danışmanı değiştirilebilir.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 42 – (1) Yeterlik sınavının amacı; öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgi sahibi olup olmadığını sınanmasıdır.

(2) Derslerini başarıyla tamamlayan, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci, en geç beşinci yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Yeterlik sınavları Ocak-Şubat ve Haziran-Temmuz aylarında yılda iki kez yapılır. Bu iki sınav dönemi dışında yeterlik sınavı yapılmaz. Belirtilen süreler sonunda doktora yeterlik sınavına mazeretsiz olarak girmeyen öğrenci, izleyen ilk yeterlik sınav döneminde yeterlik sınavına girer.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan ve iki yıl süre ile görev yapan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Anabilim dalı başkanı, yeterlik komitesinin doğal başkanıdır. Komite; farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla en az üç asıl ve bir yedek üyeden oluşan sınav jürileri kurabilir. Jüri üyelerinden biri öğrencinin danışmanı olmak zorundadır.

(4) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olmak üzere iki bölüm halinde yapılır. Yazılı ve sözlü sınav süreleri bir saatten az, iki saatten fazla olmaz. Bu sözlü sınav dinleyicilere açıktır. Doktora yeterlik komitesi, sınav jürisinin önerilerini ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yazılı sınavı başaramayan öğrenci sözlü sınava alınmaz. Bir sonraki dönemde yazılı sınava tekrar girer. İkinci kez başarılı olamayan öğrenci, aynı jüri ile izleyen ilk sınav döneminde yeterlik sınavına girer.

(6) Yazılı sınavı başaran öğrenci sözlü sınavda başarılı olamadığı takdirde, aynı jüri ile bir sonraki yeterlik sınav döneminde sadece sözlü sınava girer. Öğrencinin sözlü sınavda başarılı olamaması hâlinde aynı jüri ile izleyen ilk sınav döneminde sözlü sınavına girer.

(7) Doktora yeterlik komitesi tarafından, yeterlik sınavını başaran bir öğrenciden, ders yükünü tamamlamış olsa bile, bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen sürelerden sonra da toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla yeni ders/dersler alması istenebilir. İlave olarak alınacak bu ders/dersler başarılmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 43 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanı olması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 44 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, belirlenen formata uygun olarak hazırladığı tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine ilişkin kararını salt çoğunlukla alır. Bu karar, ilgili enstitü

anabilim dalı başkanlığı tarafından üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, dilediği takdirde yeni bir danışman ve tez konusu seçilmesi için anabilim dalı aracılığı ile ilgili enstitüye başvurabilir. Bu talep, enstitü yönetim kurulunda görüşülerek karara bağlanır. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Raporları komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrenci, anabilim dalı önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile mevcut danışman veya farklı bir konuda yeni bir danışman ile çalışmasına devam edebilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 45 – (1) Doktora tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Doktora tez jürisi, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üç öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri, en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi ve diğeri öğrencinin aynı veya yakın anabilim dalından olmak üzere beş asıl, iki yedek üyeden oluşur. İkinci tez danışmanı olan tezler için jüri yedi asıl, iki yedek üyeden oluşur ve ikinci tez danışmanı da jüri üyesi olarak atanır. Ancak, o anabilim dalı için yeterli jüri üyelerinin olmaması halinde jüri beş kişiden oluşur ve ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. İlgili enstitü, öğrenciden jürinin oluşturulabilmesi için nitelikleri ilgili enstitü uygulama esasları ile belirlenen bir yayını/çalışmayı enstitüye teslim etmesini isteyebilir.

(3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru – cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açıktır. Sınav süresi bir saatten az, iki saatten fazla olmaz.

(4) Tez jürisinin oluşturulmasından, jürinin toplanmasına kadar geçen süreçle ilgili işlemler ilgili enstitünün uygulama esaslarına göre yürütülür.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen öğrenciye yeni bir tez konusu verilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri hâlinde bu Yönetmeliğin 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 46 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır.

(2) Doktora diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Çalışması

Programın amaç ve kapsamı

MADDE 47 – (1) Sanatta yeterlik çalışması; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan bir yüksek öğretim programıdır. Hangi dallarda sanatta yeterlik programı açılabileceği Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine YÖK tarafından belirlenir.

(2) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için toplam yirmi bir krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az kırk iki kredilik on dört adet ders ve uygulamalar ile tez veya sergi, proje, resital konser, temsil gibi çalışmalardan oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer enstitü ve yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de en çok 9 kredi seçilebilir.

Süre

MADDE 48 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıldır. Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla bitiren öğrencilerden; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler en erken altıncı yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilenler en erken sekizinci yarıyılın bitiminde tez, sergi veya proje çalışmasını teslim edebilir.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, başarısız oldukları derslerden başarılı olmak zorundadır.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez veya sergi veya proje çalışmasını 1 inci fıkrada belirtildiği üzere altı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci için dokuz yıl sonuna kadar tamamlayamadığı için sınava giremeyen bir öğrenciye ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini, sergi veya proje çalışmasını jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere ek süreler verilir.

(4) Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayanlar ile tez, sergi veya proje çalışmasını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 49 – (1) Enstitü anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi veya proje yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesini enstitüye önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışmanın, öğrencinin kaydının yapıldığı ilk yarıyılın başında olmak üzere, en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Danışman o anasanat dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler; bunlar bulunmadığı veya sayıca yeterli olmadığı takdirde en yakın anasanat dalındaki profesör, doçent ve yardımcı doçentlerden seçilir. İkinci tez danışmanının en az doktora veya sanatta yeterlik derecesine sahip olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ile ikinci tez danışmanı yurt içi veya yurt dışında bulunan başka bir yükseköğretim kurumundan da atanabilir.

(3) Danışman, öğrencinin kabul edilmiş olduğu lisansüstü program için ilgili enstitü kurulu kararıyla belirlenmiş dersler arasında öğrencinin alacağı dersleri ve yapacağı uygulamaları belirler, ders kayıt çizelgelerini, ders programlarını, ders belgelerini, sınav sonuçlarını, tespit edilen tez, sergi veya projesini veya bitirilen tez, sergi veya projesini, ihtiyaç halinde izin, ek süre isteği gibi durumlarını zamanında ilgili enstitüye bildirir. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle ilgili enstitü müdürlüğüne tespiti halinde anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.

(4) Tez danışmanının başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi durumunda ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile bu danışmanlığı devam edebilir.

(5) Öğrenci ve/veya tez danışmanının talebi, anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili enstitü yönetim kurulunun uygun görmesi halinde öğrencinin tez danışmanı değiştirilebilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 50 – (1) Tez hazırlayan bir öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi veya proje hazırlayan bir öğrenci ise çalışmasını açıklayan ve belgeleyen bir metni, ilgili enstitünün tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve ayrıca tezini veya sergisini veya projesini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Jüri, ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az ikisi başka yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeleri olmak üzere beş kişiden oluşur. İkinci tez danışmanı olan tezler için jüri yedi asıl iki yedek üyeden oluşur ve ikinci tez danışmanı da jüri üyesi olarak atanır. Ancak, o anasanat dalı için yeterli jüri üyelerinin olmaması halinde jüri beş kişiden oluşur ve ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. İlgili enstitü, öğrenciden jürinin oluşturulabilmesi için nitelikleri ilgili enstitü uygulama esasları ile belirlenen bir yayını/çalışmayı enstitüye teslim etmesini isteyebilir.

(3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru – cevap bölümünden oluşur ve dinleyicilere açıktır. Sınav süresi bir saatten az, iki saatten fazla olmaz.

(4) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini veya sergisini veya projesini aynı jüri önünde yeniden savunur. Sanatta yeterlik çalışması reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye yeni tez danışmanı atanarak yeni bir çalışma konusu verilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olmayanlar için talepleri halinde bu Yönetmeliğin 38 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 51 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan, yeterlik çalışmasını en geç bir ay içinde enstitüye teslim eden ve çalışması şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Tez teslimi ile ilgili şekil şartları ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenir.

(2) Sanatta yeterlik diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Danışman değişikliği

MADDE 52 – (1) Lisansüstü öğrencilerin danışmanları; ölüm, emeklilik, başka üniversiteye naklen atanma, uzun süreli yurt dışında görevlendirilme, uzun süreli hastalık ve benzeri durumlarda veya ilgili enstitü yönetim kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının ve gerekli ise danışmanın görüşü de alınarak, istenildiği takdirde, başlanılan çalışmalar devam ettirilecek şekilde ilgili enstitü yönetim kurulunca değiştirilebilir.

Muafiyet

MADDE 53 – (1) Öğrencilerin, daha önce Üniversite içi veya Üniversite dışı lisansüstü programda başarılı oldukları derslerden muaf olarak değerlendirilebilmeleri için, ilgili enstitü müdürlüğüne muafiyet istedikleri dersleri belirten bir dilekçe ve ekinde not döküm belgesi ile ders içeriklerini kapsayan onaylı belgelerle başvurmaları gerekir.

(2) Başvurular, öğrencinin ders kaydını yaptırdığı yarıyılın ikinci haftasının sonuna kadar yapılır. Muafiyet isteği, ilgili anabilim/anasanat dalı görüşüne istinaden ilgili enstitü yönetim kurulunca değerlendirilir ve karara bağlanarak intibakı yapılır. Muafiyet talebi ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanıncaya kadar öğrenciler, muafiyet talebinde bulunduğu derse/derslere devam eder.

(3) Diğer lisansüstü programlardan alınan derslerin muaf olarak sayılabilmesi için; muafiyet talebinde bulunan dersin/derslerin başarı notunun, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirlenen harf notlarından yüksek lisans için en az CC harf notu veya karşılığı, doktora için en az CB harf notu veya karşılığı olması gerekir. Lisansüstü programlarda başarılı/başarısız olarak değerlendirilen ders/dersler için en az CC/CB harf notu veya karşılığı aranmadan başarılı olanlar bu derslerden muaf sayılabilir.

(4) Uluslararası ve ulusal öğrenci değişim programları kapsamında öğrencinin aldığı derslerin notları Üniversitede uygulanan not sistemine dönüştürülerek not döküm belgesine işlenir.

(5) İlgili enstitü yönetim kurullarınca muafiyetleri uygun görülen dersler, not döküm belgesinde M harf notu ile gösterilir.

(6) Öğrencinin muafiyet talebinde bulunduğu ders/derslerden muaf olabilmesi için, dersi alıp başarılı olduğu tarihten itibaren üç yıldan fazla bir süre geçmemesi gerekir.

Mazeretler, kayıt dondurma ve kayıt sildirme

MADDE 54 – (1) Kayıt dondurmak için yapılacak başvurular ders kaydı yaptırmış olmak şartı ile yarıyılın ilk on iş günü içinde yapılır. Ancak bir eğitim-öğretim yılı kayıt dondurmak isteğinde olan öğrenciler için ders kaydı yaptırmaya şartı aranmaz. Bu öğrenciler başvurularını ders kayıt süresi içinde yapar. Sağlık nedenine dayanan kayıt dondurma istekleri bu sürenin dışındadır. Öğrencinin kayıt dondurma isteği bir yarıyıldan az olmaz. Haklı ve geçerli nedenler çerçevesinde eğitim-öğretim süresince en çok iki yarıyıl süre ile kayıt dondurulabilir.

(2) Basit şizofreni, paranoid şizofreni, disasosiyatif sendrom, borderline vakalar gibi ruhsal bozukluklar nedeniyle tüm öğrenim süresi içinde en fazla iki yıl süreyle kayıt dondurulabilir. Bu süreyi aşan öğrencilerden yeniden sağlık raporu alınmak ve incelenmek suretiyle, öğrenime devam edip edemeyeceklerine ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir.

(3) Ruhsal bozukluklar dışındaki sağlık raporu ile belgelenmiş sağlık sorunları nedeniyle kayıt dondurmada süre aranmaz.

(4) Öğrencinin askere alınması veya tutuklu olması durumunda, müracaat etmeleri halinde ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile bu durumun sona ereceği tarihe kadar kaydı dondurulur.

(5) Yurt dışına gitme, doğal afet ve benzeri durumlarda veya ilgili enstitü yönetim kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, lisansüstü öğrencilerine en fazla iki yarıyıl olmak üzere, enstitü yönetim kurulunca kayıt dondurma hakkı tanınabilir.

(6) Öğrenci, kayıt dondurduğu yarıyıldan öğrenimine devam edemez ve sınavlara giremez. Kayıt donduran öğrencinin azami öğrenim süresi kayıt dondurma süresi kadar uzatılır.

(7) Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrenci, bir dilekçe ile ilgili enstitüye başvurusunu yapar ve ilgili enstitü tarafından kayıt silinir.

Disiplin

MADDE 55 – (1) Lisansüstü program öğrencilerinin disiplin iş ve işlemlerinde, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(2) Öğretim elemanı ve idari personel niteliğini taşıyan öğrenciler hakkında ise, 21/8/1982 tarihli ve 17789 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile YÖK, Senato ve enstitülerin kurul ve yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 57 – (1) 8/6/2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2/6/2007 tarihinden önce lisansüstü eğitim ve öğretime başlamış olup, henüz sanatta yeterlik ve doktora yeterlik sınavlarına girebilmek için gereken yabancı dil sınavlarını vermemiş olan öğrencilerin; ÜDS veya KPDS sınavlarından en az 50 puan, uluslararası nitelikteki TOEFL-CBT’den 170-172 puan, TOEFL-PBT’den 497-499 puan veya IELTS’den her bölümden en az 3,5 puan almış olması gerekir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrenciler; bu Yönetmeliğin 57 nci maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürürler. Bu öğrencilerden talep edenler bu Yönetmelikle sağlanan haklardan enstitü yönetim kurulu kararıyla yararlanabilirler.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce kayıtlı olan öğrencilerden; merkezî yabancı dil yeterlik sınavında başarısız olan sanatta yeterlik/doktora adayları, daha önce lisansüstü eğitim sürecinde yabancı dil hazırlığı almayanlar Üniversitenin yabancı dil merkezince açılacak yabancı dil hazırlık programına kaydolabilirler veya kendi istekleri ile yabancı dil hazırlık için izinli sayılabilirler. Bu öğrenciler merkezî yabancı dil yeterlik sınavında başarılı olduktan sonra eğitimlerine bu Yönetmeliğe bağlı olarak devam ederler.

(4) Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan öğrenciler hakkında uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 58 – (1) Bu Yönetmelik 2013-2014 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 59 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Atatürk Üniversitesi Rektörü yürütür.